

خبر الکلام

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
حسین شامی

۲۸ ربیع الآخر

سرکاری :
احمد شیرانی

۱۳ مارچ

قل الحیر والافاسک

مبین و دوطہ خدمت، عزم خالصہ سیدہ بنفشہ کوندری نشر اول نور اسلام اتریدر

ایسته بوتربیه و حسیله پرورده اولان
ملترلدرکه اعظم امتلرینه فاتحه اتخاف ایدرکن
نجیب واصل طوینغورله متحس اولورلر ،
اولورلرده فائده سی بلغ مابلغ اقطاف ایدرلر ،
ایده بیلیرلر .

فقط ، بوتربیه نجیبه و حسن نجیب نه زمان ،
نصل ، نه صورتله آلیر ؟ . . . بونیده بشقه بر
زمان آروجه عرض ایده رز .

آاصوفیه : محمد امین

اتحاد اسلام محرری جلال نوری بکه :

بوداهی محرز ، عام اصولی بیلیمان کنجلی
حبرته دوشورده حک سوزلری دریغ ایتمور ،
بونکله برابر مشافی سوزلر دنده چکنیمور ، کاه
جناب رسالتک تدوین بیوردنی مذهبدن اولدنی
ادعا ایدیمور ، کاه اون ایکی ، اون اوچ عصر اق
قواعدک باعث تدنی اولدنی سوبله بور ! .

بیغیر بیزک اجتهاد طریقیه اولسون بیان
بیوردنی احکام ، وحی الهی ایدی ، آنکله عمل
ایدر ایدی ، تحبیه کرام ، عشره مبشره ، انصار
ومهاجرین ایسه منصوص اولیان شیلرده کتابدن ،
سندن استنباط احکامه واقف اولدقلرندن اجماع ،
یا اجتهاد ایله عمل ایدرلر ایدی آنجیق امراهم
جهاد ایله وقت کچیردکلرندن استنباط ایدکلری
احکامی تدوین ایده مدیلر .

تاامین و تابعلری ، زمان سعاده قریت ،
حسیله ادله شرعیه نک احکام و ارکاننه وقوفلری
وار ایدی آنک ایچون و قتلری اجتهاده حصر
ایله استنباط احکامه ، تدوین کتبه بذل مقدرت
ایتدیلر . اجتهاده قادر اولمیانلر ، مجتهدلری تقلید
ایدر ایدی . نهایت دیگر مجتهدلرک اتباعی انقراض
بوله رق درت مجتهدک مذهب و احکامی مرعی
قالدی . بیک کسور سنه دنبری کلان علما و امت

صد حیف بزله ، بز بچارلرده ، مرتبه
عرفان و ادراک بشر اعتباریله ایکنجی ، اوچنجی
درجه ده قالان فقط ، وجودلری ینه ملتزم
شر فیش بولنان اعظم امتعزک اکثریستک
اسمندن بیله خبردار دکاز ! . . .

ایسته بو جهالت و حسز لکدرکه ، دینزه ،
ملتزمه ، وطنمزه جزئی ، کلی خدمتی دوقونان
ذواته حیات و ماتلر نده قبلریمزده ابدی برحمت
طاشیق ایجاب ایدرکن برعکس قدر ناشناسلک
صوک برده سنی ده کوسر تور ، حتی بعضا دها
ایلزی کیده رک بیلیم ندرلر بیلره منی تزییف
ایلیورز ، سوکرده بشقه ملتزمده بر ، ایکی
عصر دور کور دیکمز ، کورمکه باشلادیمز ذوات
منازیه عادتا برستش ایدیور ، صردسی کلدی
همان بزده بویه علم ، مورخ ، رجل سیاسی . .
یتشمیمور دیه یانه یاقیله سوبیلور ، صفامدن
ملتزمه ، ملتزمه طعن ایدورز .

بیلیمورز ، یا بیلیمک ایستیمورز که ، اعظمی
تولید ایدن محیطدره ، بوقضیه نک عکس بیغمبران
عظام حضر استندن ماعدا بالمله بشر حقنده -
کاذبدر .

حالبوکه بزله - تعبیر مشهوریله - قیصرک
حقق قیصره ویرمک دکل ، ذات جهالتله ایچنده
بو وار لاندیمز شو حال حزیندن بریار چه بوکسملک
ایستیانلریمیزی ، یا بوکسملک صاواشانلریمیزی
تحقیرلره ، تکدیرلره بوغوروز . . .

اوحالده بو ، یالچین قیالر اوزرنده کل پرمی ؟ .

ایچه بیلیملیز که ، صوک زمانلرده بشقه
ملتزمده یتشوب حال حاضرده بزله غبطه بخش
اولان ذوات ممتازنک امثالنه بزمده مظهر بولنمان
ایچون ایلمک اول محیطیمزی اوکا کوره احضار
ایتملی ز . قفالریمزدن اوخودینلکی ، اوخودکامانی ،
قدر ناشناسلی بر آن اول سیلوب سپورملی ، هر فرد
مستحق اولدنی حرمتی ایتملی ، لایق بولندنی
موقی ویرملی ز .

معلوماتی جوق کوره رڼک خود پېښند اولمقدن اولادر .

پوراده مومى اليه ایچون اتحاد اسلامه خدمت ایدم چک بر سوز وار ایدی : بو مذهب اساساً متفق اولدیغندن حنفی، شافعی، مدار اختلاف اولوب توحید مساعیه چالشمه لیز دیمه ای ایدی . مومى الهک بوسوزنی تعدیل ايله کندینک دبدیکی کبی « نصوصک اعتقاداته عائد اولان اقسامندن ماعداسی که : بونلر احکام دنیویه و جسمیه در بونلرک بوزمانه قسماً عایدیشلری یوقدر » یعنی عرف وعادته مبتی اولان احکامک زمانک تبدایله تبدائی تجویز ایتمیز .

مومى اليه مذاهب مختلفه فی واحکام وقواعدینی مرج و مرج اتمک ایسته دیکی کبی احکام دنیویه ايله احکام اخرویه یی ده تقریبی ایتمه رڼک معتقدات دینه یی زیر وزیر اتمک آرزوسینی میدانم آتیورودبورکه : « علم کلامی ، تصوفی ، مباحثات مذهبی ، اختلافات ائمه یی بر طرفه بر اقلیز ، بونلر علوم قطعیه ک هنوز تقریر اتمدیکی سفسطه عصر لر نه رواج بولش مالا یعنی مباحثاتدر » علم کلام اساس دیندر آنک ده اساسی بیغمبر عهزک (ستفرق اتمی) حدیث شریفدر .

عام کلام مالا یعنی عد ایدیلر ، بر طرفه بر اقلیر سه اعتقادات ، مذهب ، دین ، ایمان بر اسلام کتله سی میدانم چیقارمش اولور . جلال بکه شوقدر حق بر برز که زمانه ده معتزله طائفه سی یوق دیله چک درجه کادیکندن اوکی بحثلر طی ایدیلرک بر نه یکی چقان مذهب بحی قونملی ، اوقونملی ، بونلک ایچون ده مدرسه لریمز ده تدریس بر و غرامی اصلاح ایدلمی .

مدرسه لره مکتبلرک فوقده امتیاز و برلمی ، مخرج ایدلمی ، ده طوغرابی توحید مقاصد ايله مدرسه لر دارالفنون ، مکتبلر آنک بر شعبه سی اولمالی .

بونلری تقلید ایدمک مذهبینه مخالف بر مذهب اجتهادنده بولنه مدی ، بلکه مجتهد مطلق یعنی مذهبده مجتهد یوقدر دینلدی .

بونلر ، مذهبینه مخالف کوریلان آیت وحیدی کورماملار . دیموب : نسخ ، تأویل ، تخصیص ، حل ایدمک بونلرک سسوزیله عمل اولنمق لازمدر دینلدی .

جلال بک بوانحراره محافظه کارلق ، اسارت فکریه درسه بزه اسلامیتک مذهبیز لکه مساعد درجه ده آسیب کار اولدیغی سولورز . هایدی مجتهد مقیدک یعنی مسئله ده مجتهدک وجودی طرفداری اولم مسائل اخلاقیه ده ناسه ارفق وزمانه اوقی اوللرک ترجیحی و صراحت اولمائلر . دوده قواعد اصولیه دائره مند قیاسی اهل واربابنه تسلیم ایدم .

مومى الهک حنفی، شافعی، بر طرف ایدمک لائق مذاهبدر بومذهبله اهمیت و برلمک عبثدر . سوزنی ، مذهبی تربیی بر وجهله تسلیم ایدمیز .

مذاهب مختلفه فی میدانم قویانلر بنم کی بر طاقم آدملر ایدی سوزی : انبیا حقنده (ان اتم الابشر) سز بزم کی آدملر سکر سوزینه بکزرر او مجتهدلر بزم کی آدم دکل ایدیلر ، شهادت نبوی ايله خیرلی بر زمانک الک خیرلی آدملری ایدیلر ، بز اوله مجتهدلر دکل اوله مسلمان بوله جفزه امین دکاز ؟

مذهبده اجتهاد قابوسی آچقددر دیسه ک : بوقا بودن کیرن چقان بوله ، بوله قابونک قابالی اولماسی ده اعلا دکلی در .

جلال بک . اسکی حکومتی دوردک ، یکی بر حکومت تأسیس ایدمک دیور ایدی امین اولسونک بومذهبی دورر ایسه ک بشقه مذهب تأسیس ایدیلرمن ، شرائط اجتهاد ايله احوالمری کوز اوکنه آلوب بوخصوصده بدین اولمق آز

دیهه مه یور و بونک ایچیندرکه اونلرده صوصلا یورلر ، آله بیلدکارینه باغیروب دور یورلر ... مع مافیہ بوتون بوخرومیتلره رغماً اونلری صوصدیرماق ، اونلری صارصماق املیلہ ایشته قلمه صاریلوروم . فکریلمی ، فریادلری اولدینی کبی یازاجم . تاکه اونلر اسلامینک نه حائر علویت اولدینی آکلاسیلر و بوووتدن دفع اولسونلر .

صوک زمانلرده اسماری موجب استکراه برطاقیم ساخته فیلز و فلر میدان مطبوعاتی استیلا ایتشار ، اوللری صوقلرله اوغراشان بو فیلزوف طاسلاقلری صوکرلری قالدینک مربیتسندن ، آجیق کز مهنک فواندنن ... الخ بحثه قیام ایتدیلر . وحی شان وطنه قارشى حاشا ثم حاشا جناب واجب الوجود حضر تلرینک عدم موجودیتی ادعا بو فکری تلقینه قادار واردیلر .. آی قاره ! بوراده بر آرز جوشا جغم ، سوزلریمک قلبدن خروشان اولدینی نظردقته آله رق تحذت ایدہ چک قصورلری عفو بو یورک :

سزه سوبلیورم آی اعتقادسزلر ! قارشیکزده ریا وجعایت ایلہ آلوده بر آدم ده کیل ، قایی انوار فیاض مطلقه لمعه دار بر اسلام وار . خواجہلره ، یعنی صاریقایلره ، مدرسه نشینلره هجوم ایدرکن اللریکیز بر خوف حقیقله تیترمه دیمی ؟ آی عبدالله جودت سن سوبله ! بولون ؛ لسان اسلامیتہ ، یعنی عربجه به وصوکر فارسی به مدیون شکران ده کیلےک ؟ دور ، انکار ایته ! آرا لرینه بر قاج فرانسیزجه کله صوقدینک مقاله لریکی عربجه و فارسی کله لرله یازمیورمیسک ؟ اونلرله یازیورمیسک و اونلرله یازدینک حالدہ اولسانلرک صاحب حقیقیلری نظر اعتباره آلمان لازم کایور .. اگر عربلر ، عجملر سنک بوکونکی ترهانکی ایشتمش اولسالر ده کیل سنی کندی لسانلری قوللانماقدن

بز وار اهمیتیزی ، وار قومیزی مکتبلره حصر ایدر ، مدرسه لری ده بو اسکی کیدیشده ، بو حال خرابیده بر اقیاریمک حقایق دینیہ و وقوف پیدا ایدہ میان مکتبیلر ایلہ فنون ولساندن مع ایدن مدرسه لیلر الدن یقایی قورناره میز ، ملت آراسندن ده بو نفرت ، بو عداوت قالقماز ، تدقی دن قورتیلماز . اسباب تدخیزک باشلیجه سی ده بودر . عینتاب : لوا مدرسی

ع . ادیب

اجتهاد محررلرینه اعلان نفرت

نوت ؛ ائله خامه جهاد و حقیقت ، کوزومده انوار آیی اولدینی حالدہ اعتقادسزلره ، بوئولکه نک بو مصائب دیدہ وطنک آفاق برظلامنده آجی وسامعه خراش رانلرله نوتن اعتقادسزلره اعلان نفرت ایدیوروم . اسلامینک اون اوچ ، اون درت عصرلق ماضی ششمه باشنده بوکونک بعض اعتقادسزلری کی هیچ برسیایه تصادف ایدله مشدر . بک چوق زوالیلرک شایان حیرت بز عبودیتله عادتاً طایندقلری بوحریقارک اکر بر آزدها صوصیلیر ، بر آزدها صوصدیر یلازسه یارینک اک جانوار قاتل اخلاقیسی ، قاتل اخلاق دینی و اجتماعی اوله جاقلرینه هیچ شبهه و تردمن اولماسین .

یازیق که بالکیز اسانبولده مهم بریکون تشکیل ایدن علمامن بولندینی حالدہ بومیسوزمزمه سنه بو برسوری هرزه کولره جواب ورن بولمه یور ، یازیق که اوصاریقی طبله لر اونلرک زهر صاچان غزتلری قویونلرنده ، جیللرنده طاشیورلر . اونلره برخیرکار ، بر پشکار حقیقت چیقوبده ؛ — صوصک اقدیلر ! بوووتنده ترهاتکزه اویاجاق ، زهرلریکیزی باع ایدہ چک بر کیسه بو قدر . بو طو بر اقلری تلوت ایته یکنز ، بورادن اوزا قلاشیکز !